

VI. РЕЦЕНЗІЇ

УДК [811.161.2'243'272'373.46:327]:378.02.016-047.22](049.32)

УКРАЇНСЬКА МОВА В ДИПЛОМАТИЧНІЙ ТА ПОЛІТИЧНІЙ СФЕРІ ЯК СТРАТЕГІЧНА ПОТРЕБА

(Рецензія на книгу: Світлана Романюк, Лариса Колібаба, Олександра Антонів.

Українська мова в дипломатії та політиці : підручник для студентів.

Warszawa : Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2025. 190 с.)

Ніна Станкевич

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра українського прикладного мовознавства
вул. Університетська, 1, кімн. 233, 79001, Львів, Україна
тел.: 032 239 43 55*

*ел. пошта: stankevychnina@gmail.com
<http://orcid.org/0000-0002-0823-1853>*

Прорецензовано колективну працю Світлани Романюк, Лариси Колібаби, Олександри Антонів – новий підручник для польських студентів «Українська мова в дипломатії та політиці», який вийшов друком у Варшаві. Відзначено, що навчальне видання актуальне саме через своє професійне спрямування: сьогодні надзвичайно важливо мати за кордоном представників урядових інституцій чи дипломатичних установ, які володіють українською мовою, а отже, глибоко розуміють політичну ситуацію, мають чітку міжнародну позицію й усіляко підтримують нашу боротьбу проти агресії за мирне існування держави.

Проаналізовано структуру підручника, змістове наповнення тематичних блоків, новітні методичні прийоми, якість оформлення. Звернено увагу на різножанровість автентичних текстів, їхню професійну орієнтованість, охарактеризовано навчальний матеріал, спрямований на формування мовної компетенції на лексичному, морфологічному і синтаксичному рівнях, виокремлено матеріали, цінні в культуромовному аспекті. Зауважено, що фахова спрямованість підручника виявляється у використанні великої кількості дипломатичних і політичних термінів, уривків текстів із навчальних посібників з галузі міжнародних відносин, прикладів законодавчих і дипломатичних документів. Визнано методично доцільним уведення в підручник автентичних фахових текстів польською мовою: практика перекладу поглиблює знання мови і закріплює навички письма. Відзначено, що практичні завдання для самостійної роботи, мініпроекти дають змогу посилити діяльнішу спрямованість навчання. Важливо, що всі дидактичні матеріали узгоджено відповідно до норм чинного Українського правопису (2019).

З огляду на великий досвід авторок у викладанні української мови як іноземної в Україні та за кордоном, підготовці численних навчальних видань, висловлюємо впевненість, що матеріал підручника було завчасно апробовано серед іномовців. Саме це посприяло тому, що і за обсягом, і за змістом, і за формою подання матеріалів новий підручник заслуговує на схвальну оцінку. Рецензоване навчальне видання поглибить знання іноземців про нашу країну як європейську державу і допоможе засвоїти українську мову у ще одній стратегічно важливій сфері.

Ключові слова: українська мова як іноземна, підручник, методика навчання, автентичний текст, дипломатичні і політичні терміни, мовна та комунікативна компетенція.

DOI:

Українська мова є не лише тим «гіперінструментом, який утримує націю, об'єднує і зберігає її в часі» [1], а й тією платформою і тим каналом, що закріплює присутність нашої держави на глобальній політичній карті світу. Знання мови дає змогу іноземцям глибше зрозуміти сучасні суспільно-політичні процеси в нашій державі, швидше налагодити дружні контакти, зміцнити міжнародні зв'язки. Осо-

бливо сьогодні, коли країна перебуває в стані війни й бореться проти російської агресії, мужньо захищає свою територіальну цілісність, свободу й незалежність, національну ідентичність та потребує тривкої підтримки міжнародної спільноти.

Очікувано новий підручник з української мови як іноземної з'явився в Польщі – союзниці і партнерці України в цій нелегкій боротьбі, країні, яка розуміє, що саме наша держава сьогодні відповідає за фундаментальну безпеку всієї Європи. Українська мова у сфері дипломатії й політики – актуальний та стратегічно важливий напрям фахової підготовки студентів-іноземців. Авторками підручника, виданого у Варшавському університеті, є Світлана Романюк, Лариса Колібаба та Олександра Антонів, науковиці, які зробили значний внесок у методику викладання української мови як іноземної і мають великий досвід практичної роботи з іноземцями в Україні та за кордоном. Опублікований підручник – чергове навчальне видання авторок, призначене передусім для польських студентів. Високу професійність мовознавиць засвідчує вступна частина «Про авторок», що інформує читачів про їхні численні наукові праці, навчальні посібники з вивчення української мови як іноземної. Фахове спрямування підручника зумовлює тематику навчальних блоків і текстотеки, орієнтованість на польського споживача визначає двомовне наповнення матеріалу. Окрім студентів закладів вищої освіти, які вивчають українську мову за кордоном, підручником можуть скористатись, як зазначають авторки, працівники дипломатичних установ, представники урядових інституцій, які вдосконалюють знання української мови як іноземної.

Підручник чітко розподілено на 12 тем, що становлять навчально-методичний комплекс, центральною частиною якого є один або декілька автентичних текстів і різноманітні за видом вправи, спрямовані на перевірку розуміння цих текстів, опрацювання лексики, закріплення знань із граматики, розвиток навичок мовленнєвої діяльності. Темі блоків закономірно відповідають двом програмним темам – політиці та дипломатії, хоча ці сфери тісно переплітаються одна з одною. Дипломатія, власне і є «одним із найважливіших засобів здійснення зовнішньої політики держави» [5]. Авторки підручника зупинили свій вибір на таких темах: *Інавгураційна промова; Ораторське мистецтво політика; Виступ посла; Агітаційна промова; Вибори; Політична програма; Консульські послуги; Дипломатичний етикет і протокол*. Окремі блоки розкривають особливості мови, структури й оформлення важливих документів в зазначених сферах: *Політичний документообіг. Депутатське звернення і депутатський запит; Дипломатичний документообіг. Дипломатична нота; Мова законодавчих документів. Конституція, закони, постанови Верховної Ради*.

Дуже вдалим рішенням авторок вважаємо використання автентичних текстів, як українських, так і польських, до того ж сучасних, виданих і озвучених політиками й дипломатами в останні роки. Автентичні тексти у вивченні мови як іноземної, за спостереженням методистів, є потужним стимулом до навчальної діяльності, адже занурюють студентів у природний соціальний контекст. Автентичність – «це така якість тексту, що забезпечує під час його опрацювання функціонування саме тих мовленнєвих механізмів, які реалізують спілкування у природних умовах реального життя» [3: 107]. Використання автентичних матеріалів є одним з основних засобів формування іншомовної комунікативної компетентності студентів; як висновок, автентичний текст – це «невід'ємний компонент сучасного підручника з іноземної мови» [4]. За класифікацією науковиці Г. Швець, тексти в рецензованому

підручнику визначаємо як *відібрані, первинні, автентичні неадаптовані*, особливо актуальні у вивченні мови як «фрагменти реальної комунікації» [6: 201].

Авторки підручника поставились до вибору текстів / уривків текстів дуже вимогливо. Передусім вражає їхня широка жанрова палітра. Серед запропонованих текстів – інавгураційні промови президентів, виступи політиків у парламенті, виборчі програми, політичні та агітаційні промови, депутатські звернення й запити, постанови Верховної Ради України, законодавчі й дипломатичні документи, виступи посла, публіцистичні статті. Відзначимо також змістовий аспект автентичних текстів, що відіграє важливу роль для активізації пізнавальної діяльності студентів, наявність новітньої інформації, пов'язаність текстів з реальними політичними діями (президенти Віктор Ющенко, Петро Порошенко, Володимир Зеленський, Анджей Дуда, політик Руслан Стефанчук, міністр закордонних справ Дмитро Кулеба), дипломатами (Брінк, П. Клімкін), партіями («Удар», «Європейська солідарність», «Слуга Народу»), актуальними подіями в житті країни (Київський безпековий форум, Саміт Україна-Оксфорд 2023 «Європейські горизонти для України», День Соборності України, День Конституції). Не менш цікавими й значущими є тексти, призначені для сприйняття на слух (виступ Олександри Матвійчук під час вручення їй Нобелівської премії, виступ посла Василя Зварича, гімни України та Республіки Польщі). Видається добрим засобом досягнення розмаїтості текстів залучення уривків з навчальних видань, які авторки вдало розміщують у тематичних блоках, наприклад, з підручника Л. Мацько та О. Мацько «Риторика», О. Сагайдак «Дипломатичний протокол та етикет», О. Балануци «Родзинки дипломатії». Так загалом, вважаємо, реалізується мета навчити української мови саме за фаховим спрямуванням.

Студенти мають змогу вдосконалити мовну компетенцію на основних мовних рівнях: лексичному, морфологічному та синтаксичному. Кожен автентичний текст містить специфічні терміни з галузі дипломатії та політики, фахову лексику, передусім суспільно-політичну. Професійно орієнтовані тексти призначені саме для тих, хто має глобальне розуміння ужитих термінів, а також відповідний рівень «зрілого читання», тому окремих словників, пояснень слів у підручнику не передбачено. Навпаки, авторки залучають студентів до самостійної роботи, пропонуючи їм завдання знайти тлумачення термінів чи загальноновживаних не відомих для них слів і словосполучень у довідкових джерелах, словниках, підручниках, звернутися до тексту і знайти відповідь у ньому або ж скористатися запропонованими словами з довідки і сформулювати визначення самим. Окрім пояснення термінів, студенти мають змогу попрактикуватися у вживанні їх у реченні, що закріплює знання теми. Відрадно, що серед завдань є пропозиція знайти до іншомовних слів українські відповідники, що засвідчує можливості уживання питомої лексики в цій сфері та збагачує лексичний запас тих, хто навчається. У текстах є багато аббревіатур, авторки правильно розуміють, що це важливий складник фахової комунікації; складноскорочені слова через різне звучання в українській і польській мовах становлять труднощі для сприйняття, тому в підручнику часто є завдання їх розшифрувати. Передусім наведено ті аббревіатури, що становлять фахову лексику, наприклад: *НАТО, ООН, ОБСЄ, ЄС, ЗСУ* та ін. Простежено й вияви системних відношень між словами: є завдання на групування синонімів і їхнє функціонування в реченні.

Відібрані для навчання тексти відзначаються лексико-граматичною і стилістичною нормативністю, до того ж авторки продумали, як їх можна використати

для закріплення знань з граматики. Найчастіше серед завдань – поставити слова чи словосполучення в певній граматичній формі, вставити відповідні прийменники. Відпрацювання граматичних норм на текстовій основі відповідає текстоцентричному підходу до вивчення мови як іноземної, дає змогу студентам підвищити мовну компетентність і набути «комплексного відчуття тексту» [6: 113]. Окремі завдання з граматики також мають професійне підґрунтя, адже стосуються не тільки аспектів слововживання (правил відмінювання іменників, числівників, форм керування у словосполученні), а й важливих для майбутніх дипломатів і політиків граматичних норм, зокрема уживання форм звертань, утворення фемінітивів, узгодження прикладок, виражених власною назвою та ін.

Наголосимо, що в підручнику велику увагу приділено розвитку культуромовної компетенції студентів, що зумовить точність слововживання. Авторки подають завдання на пояснення паронімів, вдало відбираючи пари за фаховим спрямуванням, наприклад: *виборчий/виборний; компанія/кампанія; громадський/громадянський, дипломник/дипломант/дипломат* та ін.; пропонують лінгвістичні коментарі з довідкових видань щодо типових помилок, зокрема у творенні форм дієслів наказового способу, вживанні активних дієприкметників теперішнього часу, пасивних дієслів, займенників *їх/їхній*, розділових знаків у ділових листах. Звертання до мовних порад авторитетних мовознавців у рубриці «Візьміть до уваги!» засвідчує «ціну помилки», а також збільшує вагу видання. Так само доречними є завдання правописного характеру щодо написання великої чи малої літери, скорочення слів. Актуальним і проблемним є також запитання для самостійної роботи, наприклад: чому певні власні назви у виступах офіційних осіб, у публіцистиці сьогодні пишуть з малої літери? Найважливіше, що самі авторки в дидактичних матеріалах підручника дотримувалися норм чинного Українського правопису (2019), про що вони повідомили в передмові.

Позитивним є те, що підручник найбільше реалізує комунікативний підхід до навчання мови. Увесь методичний апарат спрямований на розвиток мовленнєвої діяльності: умінь читати, говорити, сприймати на слух і створювати тексти на письмі. Різноманітні післятекстові завдання контролюють розуміння змісту тексту (дати відповіді на запитання, поставити запитання, підтвердити чи спростувати твердження, заповнити таблицю, розташувати фрагменти тексту за змістом, виконати тести та ін.). Спонукають студентів до висловлення своїх міркувань крилаті виступи, цитати відомих дипломатів і політиків (Сократа, Талейрана, Е. Сатю), цікаві факти, які викликають дискусію; практику говоріння передбачено в завданнях обґрунтувати власну думку щодо певних тверджень, виголосити власну промову-експромт, розіграти діалог, взяти в товариша інтерв'ю та ін. Цікавими є запропоновані роботи в парах та в групах, що є прикладами інтерактивних та медіаційних завдань. Студенти мають змогу ознайомитись із текстом для читання чи аудіотекстом, а після цього обговорити його з одногрупником чи створити власний текст (політичний або дипломатичний документ) і набути навичок практичного письма. Взаємопов'язаність видів мовленнєвої діяльності можемо спостерігати в багатьох завданнях, скажімо: «Розгляньте зображення державних прапорів України та Польщі. Знайдіть інформацію про правила встановлення державного прапора в Республіці Польща. Коротко перекажіть їх». До слова, авторки недоглядели й порушили тут власну заувагу, подану на с. 28 щодо правопису повних офіційних назв країн.

Випрацювання навичок перекладу – ще одна мета навчального видання. За-

вдання на переклад з польської мови на українську і навпаки – обов'язковий елемент кожного тематичного блоку. Для перекладу польською мовою (всього тексту або окремих слів чи словосполучень) використано політичні промови президентів України Петра Порошенка та Володимира Зеленського, виступ Віктора Ющенка на Європейській площі в Києві 18 вересня 2004 року, фрагменти передвиборчих програм політичних партій, уривки текстів із фахових наукових і навчальних видань, законодавчих документів; українською – аналогічні тексти (лист-послання Президента Республіки Польщі, уривок політичної промови, частини передвиборчих програм, що стосуються освіти, уривок спеціального тексту про дипломатичний протокол). Примітно, що польських текстів подано рідше, усе ж польський студент вивчає передусім особливості української політики й дипломатії. Але процес перекладу, без сумніву, дасть результат в опануванні мови. Студенти матимуть можливість збагатити лексичний запас, вивчити вузькоспеціальні терміни, як-от: *дипломатичні ранги, вірчі грамоти, адміністративне підпорядкування, правовий статус, депутатське звернення, депутатський запит, підзаконний нормативно-юридичний акт* та ін. Корисною мовною вправою стане переклад стилістично маркованих висловів, що трапляються особливо в агітаційних промовах чи політичних виступах, наприклад: *зламати негативну рутину своєї історії, перестати ходити зачарованим колом своєї історії, спитати з тих, хто працює неефективно, метал і вугілля – це кров економіки, насаджувати беззаконня, посягати розбрат, бути сам на сам зі своїми проблемами, йти в ногу з реаліями* та ін. Переклад виявить цікаві спільні та відмінні риси в граматичних формах, закріпить у пам'яті типові синтаксичні конструкції, дасть змогу порівняти мовні одиниці в обох мовах, привчить до роботи зі словником, зміцнить навички письма. Двомовний характер навчальних матеріалів, що відтворюють функціонування однакових сфер життя у двох європейських країнах із різними історичними та суспільно-політичними реаліями, розширить уявлення про політику й дипломатію загалом і допоможе студентові-іноземцю краще зрозуміти сучасні події в Україні та сформувати ставлення до них.

Присмню вражають новітні акценти, які бачимо в підручнику. У кінці кожної теми подано список джерел з к'юар-кодами. Тобто студенти можуть самостійно перейти за покликанням до потрібного мовного сайту, щоб виконати запропоноване завдання, наприклад, за сайтом «Словник.UA» **з'ясувати значення слів, особливо паронімів**; скориставшись сайтом «Словотвір», дібрати відповідники до іншомовних слів; за Українським правописом дослідити вживання великої літери, пояснити закінчення іменників, законспектувати правила скорочення слів; за словником фемінітивів знайти жіночі відповідники до іменників чоловічого роду, що є назвами осіб за професією чи родом заняття. А ще – переглянути відео, прослухати виступ політиків. Методично ефективними, на нашу думку, є завдання такого типу: скласти ментальну карту, за якою можна було б переказати основні ідеї певного публічного виступу; накреслити схему короткого повідомлення про політичний захід, записати основні тези промови; порівняти два схожі терміни і заповнити таблицю; записати кілька прикладів виборчих гасел із придуманим ключовим словом; розподілити риси (якості) на дві групи: 1) ті, що є обов'язковими для дипломата; 2) ті, що несумісні з фахом дипломата та ін.

Чітка структура підручника дає змогу швидко зорієнтуватися в пошуку розділів, а самі завдання оформлено так, що студенти можуть працювати за ним як за робочим зошитом: заповнювати ручно пропуски і таблиці, пояснювати значення слів,

розшифровувати аббревіатури, записувати відповіді на запитання, робити переклад тексту, писати запропоновані документи, повідомлення, промови тощо. Окремо після кожного тематичного блоку є місце для нотаток, що дає змогу студентам зафіксувати зауваження чи потрібну інформацію. Доцільним з методичного боку додатком є відповіді до завдань у кінці підручника, розподілені за темами.

Книга має художньо оформлену обкладинку, кольорові світлини, які виконують країнознавчу функцію. Світлин небагато, проте вони промовисті, польські студенти через них знайомляться з українськими президентами, бачать нинішнього президента в колі європейських політиків, зокрема президента Польщі; важливі політичні тексти супроводжують світлини, де зображені українські державні символи, атрибути влади, будівля Міністерства закордонних справ України, Монумент Незалежності в столиці. Естетичний вигляд підручника разом із великим за обсягом, вдало відібраним і професійно укладеним навчальним матеріалом сприятиме ґрунтовному вивченню української мови як іноземної, а з огляду на конкретного споживача – польського студента, майбутнього політика чи дипломата, зумовить і подальший розвиток міжнародних зв'язків між нашими країнами.

Фахова спрямованість видання зумовила фахову текстову основу, а отже, більшість автентичних текстів уклали інші автори, звідси – різниця у стилі, у вживанні слів та словосполучень (*сторіччя / століття; відбуваються вибори / проходять вибори; прапор заввишки / висотою; прояви / вияви, функціонування / функціонування*), що може викликати у студентів запитання і потребувати уточнення. Проте та частина навчального матеріалу, яку готували автори підручника, відповідає усім літературним нормам; текст докладно вивірено й вичитано, а незначний недогляд, на зразок повтору прийменників: *має честь звернутися до Вас із з проханням* (с. 165), можна трактувати як огріх коректури.

Викликає застереження один аспект: політика, а відтак і дипломатія на її службі – явище змінне і швидкоплинне, динаміка політичних подій впливає на розвиток міжнародних відносин, змінюються актори на світовій арені, глави держав і вектори зовнішньої політики. Ці зміни, очевидно, вимагатимуть нового погляду й нового слова, тому варто побажати авторкам й надалі тримати в полі зору таку значущу сферу.

Рецензований підручник можемо справедливо назвати новаторським виданням, оскільки вперше вивчення української мови як іноземної стосується дипломатії та політики. Отож результатом творчої співпраці Світлани Романюк, Лариси Колібаби та Олександри Антонів є надзвичайно актуальний навчально-методичний комплекс, який не лише є важливою подією в колі науковців, вагомим внеском у практику викладання української мови польським студентам, а й засвідчує й задовольняє стратегічну потребу в поширенні української мови у світі.

Список використаної літератури

1. Гриценко П. Мова – це гіперінструмент, який утримує націю, об'єднує і зберігає її в часі. Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4052066-pavlo-grichenko-direktor-institutu-ukrainskoi-movi-nan-ukraini.html> (дата звернення 5.12.2025).
2. Грицик Н.В. Автентичний текст – невід'ємний компонент сучасного підручника з іноземної мови. *Проблеми сучасного підручника*. 2010. № 10(1). С. 429–434.
3. Дмітренко Н.Є. Використання автентичних текстів в автономному навчанні професійно орієнтованого англомовного спілкування. *Педагогіка формування творчої особистості*

у вищій і загальноосвітній школах. 2020. № 69. Т. 2. С. 107–111. Режим доступу : http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/69/part_2/23.pdf. (дата звернення 5.12.2025)

4. Загородня О., Лугова Т., Михайлюк М. Автентичний текст – невід’ємний компонент формування комунікативної іншомовної компетенції студентів закладів вищої освіти. *Сучасні дослідження з іноземної філології* : зб. наук. праць.. Ужгород : Видавн. дім «Гельветика». 2021. Вип. 1(19) С. 211–220. Режим доступу : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2f07f370-5281-42be-b569-195db73f74df/content> (дата звернення 5.12.2025).

5. Енциклопедія сучасної України. Т. 7: «Г» – «Ді» / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Желязняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ : Ін-т енцикл. досліджень НАН України, 2007. 708 с. Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-24350>

6. Швець Г. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей : монографія. Київ : Фенікс, 2019. 529 с.

References

1. Hrytsenko P. Mova – tse hiperinstrument, yakyi utrymuie natsiiu, obiednuie i zberihaie yii v chasi. Rezhym dostupu : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4052066-pavlo-gricenko-direktor-institutu-ukrainskoi-movi-nan-ukraini.html> (data zvernennia 5.12.2025).

2. Hrytsyk N.V. Avtentychnyi tekst – nevidimnyi komponent suchasnoho pidruchnyka z inozemnoi movy. *Problemy suchasnoho pidruchnyka*. 2010. № 10(1). С. 429–434.

3. Dmitrenko N.Ie. Vykorystannia avtentychnykh tekstiv v avtonomnomu navchanni profesiino oriietovanoho anhlo movnoho spilkuvannia. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*. 2020. № 69. Т. 2. С. 107–111. Rezhym dostupu : http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/69/part_2/23.pdf. (data zvernennia 5.12.2025)

4. Zahorodnia O., Luhova T., Mykhailiuk M. Avtentychnyi tekst – nevidimnyi komponent formuvannia komunikativnoi inshomovnoi kompetentsii studentiv zakladiv vyshchoi osvity. *Suchasni doslidzhennia z inozemnoi filolohii* : zb. nauk. prats.. Uzhhorod : Vydavn. dim «Helvetyka». 2021. Vyp. 1(19) S. 211–220. Rezhym dostupu : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2f07f370-5281-42be-b569-195db73f74df/content> (data zvernennia 5.12.2025).

5. Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy. Т. 7: «Г» – «Ді» / hol. redkol.: І. М. Dziuba, А. І. Zhukovskiy, М. Н. Zhelezniak ta in.; NAN Ukrainy, NTSh. Kyiv : In-t entsykl. doslidzhen NAN Ukrainy, 2007. 708 s. Rezhym dostupu : <https://esu.com.ua/article-24350>

6. Shvets H. Teoriia i praktyka navchannia ukrainskoi movy inozemnykh studentiv humanitarnykh spetsialnostei : monohrafiia. Kyiv : Feniks, 2019. 529 s.

**THE UKRAINIAN LANGUAGE
IN THE DIPLOMATIC AND POLITICAL SPHERES AS A STRATEGIC NEED
(Review of the book: Svitlana Romaniuk, Larysa Kolibaba, Oleksandra Antoniv.
The Ukrainian Language in Diplomacy and Politics: A Textbook for Students.
Warsaw: University of Warsaw Press, 2025. 190 pp.)**

Nina Stankevych

*Ivan Franko National University of Lviv
Department of Ukrainian Applied Linguistic
Universitetska Str., 1, room 233, 79001, Lviv, Ukraine
phone: 032 239 43 55
e-mail: stankevychnina@gmail.com
<http://orcid.org/0000-0002-0823-1853>*

The collective work by Svitlana Romaniuk, Larysa Kolibaba, and Oleksandra Antoniv — a new textbook for Polish students *«The Ukrainian Language in Diplomacy and Politics»*, published in Warsaw — has been reviewed. It is emphasized that this educational publication is especially relevant due to its professional orientation: today it is extremely important to have abroad representatives of governmental institutions or diplomatic missions who have a command of the Ukrainian language and therefore deeply understand the political situation, maintain a clear international stance, and actively support our struggle against aggression for the peaceful existence of the state.

The structure of the textbook, the content of its thematic units, innovative methodological approaches, and the quality of design are analyzed. Attention is drawn to the variety of authentic texts and their professional orientation. The educational materials aimed at developing language competence at the lexical, morphological, and syntactic levels as well as materials valuable from the perspective of linguistic culture are described. It is noted that the textbook's professional focus is reflected in the use of a large number of diplomatic and political terms, excerpts from academic texts in the field of international relations, and examples of legislative and diplomatic documents. The inclusion of authentic specialized texts in Polish is considered methodologically appropriate: translation practice deepens language knowledge and strengthens writing skills. It is emphasized that the practical tasks for independent work and mini-projects help enhance the activity-based nature of learning. Importantly, all didactic materials are aligned with the norms of the current Ukrainian Orthography (2019).

Given the authors' extensive experience in teaching Ukrainian as a foreign language in Ukraine and abroad and in preparing numerous educational publications, it can be asserted with confidence that the textbook materials were tested in advance among foreign learners. This has ensured that in its scope, content, and presentation, the new textbook deserves a positive evaluation. The reviewed educational publication will deepen foreigners' knowledge about our country as a European state and help them master Ukrainian in yet another strategically important sphere.

Key words: Ukrainian as a foreign language, textbook, teaching methodology, authentic text, diplomatic and political terminology, linguistic and communicative competence.

Стаття надійшла до редакції 12.01.2026

доопрацьована 15.01.2026

прийнята до друку 18.01.2026